

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. Mysteria, & documenta, à divisione harum vestium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

VII. Immensa in nos liberalitas. Poterat libera- A
lissimus Christi amor dicere: En do mea omnia, insu-
per & meipsum, corpus, animum, sanguinem, hono-
rem, facultates universas; omnia mea vestra sunt.
Quidquid in me est, in tormentum aut ludibrium
versum est.

O bone IESU, modis omnibus contemneris, & irri-
deris! An non amori suffecerit, te inter latrones duos
morientē cernere? num etiam vestes tuas, ut pauperi-
rimi hominis & falsi Regis, ut malefici & latronis di-
ripi & scindi oportuit? Postquam tui hostes corpus
lacerarunt, jam etiam indumenta tua, & cor matris
tuæ, in mille partes lancinant.

Quis sensus hic fuerit beatissimæ Virginis ad cru-
cem itantis, & fuisset oculis spectantis, tunicam mi-
raculorū effectricem à canibus illis diripi, & in par-
tes scari, suos labores pedibus calcari, amictum quem
suis ipsa manibus amore tanto confecerat, tam indi-
gnis modis compilari: Non oculos lacrymis plenos in
altum extulit, cum filio solis affectibus colloca-
ta: Ergo ego, fili mi suavissime hinc vacua recedam, &
ne quidem particulam vestimenti à me facti obtineam.

Iacob polymitam vestem Iosephi filii cruentam
cernens, *Tunica filii mei est*, inquit *sera pessima comedit*
eum, bestia devoravit Ioseph. Haud aliter Virgo Mater
dixerit: Agnosco filii mei tunicam: heu fera crude-
lissima invidia laceravit filium meum!

S. III. *Mysteria & documenta è divisione
harum vestium*

Sed mysteria & documenta, quibus hæc vestium
divisio atque sortitio abundat, jam inspicienda.

I. Exteriores Christi vestes pluribus distributæ,
tunica interior uni cessit. Cæremoniarij, quibus Ec-
clesia sacratiores hos dies insignit, Christiani omnes
sunt participes, Christi crucifixi statuum veneran-
tur, & oculis impertiunt omnes, etiam usurarii, homi-
cidæ, adulteri; extranea hæc pietas est, amiculum
adhærens extrinsecus: interior Christi tunica, vera
Spiritus gratia, devotio solida paucior est, & eorum
tantum, quos amor sincerus ita Christo conjungit,
ita voluntas copulat, ut duo sint unus homo. Hi so-
li Deo noti. *Cognovit Dominus, qui sunt ejus.*

II. Christi vestes in quatuor partes, religio & di-
sciplina Christi in quatuor orbis plagas divisa, ut om-
nes induant Christum, quemadmodum totis terra-
rum orbis vestitur sole. In hac fide, inquit Cyrillus, *ca-
ro Christi per Eucharistiam omnibus orbis partibus impar-
tibiliter communicatur.*

III. Quadruplicem Christus amorem exhibuit:
Ruinam Angelorum restauravit, humanam gentem
Sanguine redemit, hostibus Judæis veniam exoravit,
idololatri se crucifigentibus suas vestes donavit.

IV. Inconfuta textilis tunica, est Ecclesia, & om-
nium Christi membrorum inter se concordia. Suafor-
tissimus miles ratione usus est, qui dixit: *Non scindamus eam.*
O quoties nos temere amicitiam, charitatem, & con-
sensionem scindimus, ob aliquot sefertios, ob paucos
nummos, ob acerbios pauca verba! Quoties lite-
ratâ cum inverecundâ lupâ clamamus illud: Divida-
tur, dividatur? Quanti stimulante invidiâ vocifera-
mur: Nec mihi, nec tibi sit, sed dividatur? At verò
germana mater, *Obscuro*, inquit, *dote illi infantem vivum,*
& nolite interficere eum. Ita vero nomine Christianus,
Ego, inquit, potius nescio quid perdam, quam ut cha-
ritatem lædam, discordias seram. Quod Paulus ad eò
commendans, *Super omnia hæc*, inquit, *charitatè habere,*
quod est vinculum perfectionis. Non scindamus eam, tam-
etsi aliquid dispendij sequatur, sed fortiamur, precut
voluntas Dei & occulta ejus judicia suum cuiq; assi-
gnaverint. Et hæc quidè inter mysteria numeramus.

Tom. II.

Documenta porrò non pauciora hic suggeruntur.

I. Discamus nò amare solum hostes, & pro iis pre-
cari, sed etiam beneficiis eos afficere. Si totam ve-
stem, panem integrum, totam crumenam iis impertri-
non liceat, saltem inde partem decerpamus, & in illos
conferamus beneficia, qui nobis injurias, aut damna
quantumvis recentia intulerunt. Carnifices suos re-
muneratur Christus recentissime non incòmodum,
sed mortem inferentes. Nos quandoquò prompti pa-
rati sumus dare, sed laqueum, sed pestem, sed mille
cruces. Hoc sanè sub Domini cruce non discimus.
Nescimus cujus spiritus sumus. *Filius hominis non venit*
animas perdere, sed salvare.

1. Docu-
mentū ex
divisione
vestium
Christi.

Luc. c. 9.
v. 55. & 56.

II. Si Christi vestimenta hominibus in prædam
cesserunt, cur nos vermiculi nostra omnia cupimus
magni esse prædij, laudari, & celo attolli. Et Macrile-
gium & Simoniam, Iscariotes proditor vendit orbis
pretium, pane nullo pretio. Quateni milites sacras
vestes auferunt impune. Silet Deus & permittit. Non
ergo miremur, sed nec indignemur, nostra non mag-
no æstinari.

Secundū.

III. Si textilis Christi tunica vanum exponeretur,
quantomodo Principes & Reges emerent? Quo nunc
dicunt, ait Chrysofost. Vellem Christi formam aspice-
re, figuram, vestimenta, calceamenta! Et quot dicunt:
Vellem aliquid horum habere, quantumvis pretio vel
partem sacre tunicæ mihi cõpararem. His Chrysofost.
respondet: *Eccè eum vides, ipsum tangis ipsum manducas.* Et
tu quidem vestimenta cupis videre aut habere: ipse vero tibi
*cõcedit non tantum videre, verum & tangere, & intra se su-
mere. Verite igitur, & emite absque argento.* In humilita-
tem te submitte, atque conscientie labes detege, &
jam emisti.

Tertium.

Chrysofost.
tu quidem vestimenta cupis videre aut habere: ipse vero tibi
cõcedit non tantum videre, verum & tangere, & intra se su-
mere. Verite igitur, & emite absque argento. In humilita-
tem te submitte, atque conscientie labes detege, &
jam emisti.

Is. c. 55. v. 1.

IV. Discamus invidiam extremè odisse. Invidia
sera pessima Iosepho innocenti polymitam detraxit,
in cisternam eum dejecit, in Ægyptum vendidit. Et
nos hanc seram impendiis magnis alimus. Julio Cæ-
sare in curiâ confosso M. Antonius alij populum per-
oravit, & unâ cruentam tunicam monstravit. Ad ea
populus insanians mox Cassium & Brutum urbe ex-
pulit. En cruentas Christi vestes, invidia cruentavit.
En Regem cæli in crucem suffixum, suffixit invidia.
En Dei Filium in infami trabe mortuū, invidia mori
compulit. Neque hoc Pontium Præsidem Roma-
nū latuit, *sciebat enim, quòd per invidiam tradidissent eum.*

Quartum.

Matth. c. 27
vers. 18.

V. Charitatem, tunicam inconfutilem scindimus,
quotiescumque pacem turbamus, inimicitias suscipi-
mus, discordias concitamus. Cùm Arius hæresi tur-
baret orbem, Petro Alexandrino Antistiti in vinculis
ingemiscenti noctu se spectandum præbuit Christus,
sed veste scisâ. Petro ejus rei causam sciscitanti,
Arius eam, ajebat, ita laceravit. Væ his qui concor-
diam & unanimitatem scindunt, qui consensionem
rumpunt, qui amicitias diffiunt, qui factione & par-
tes trahunt, qui animorū conjunctionem dissolvunt.
Hos judex supremo die digito monstrabit, & dicet:
Hic, & hic, & iste, & ille vestem meam inconfutilem
scidit. Væ hoc giudice damnatis! *Manet enim Angelus*
Domini gladium habens, ut scindat te medium, & interficiat.

Quintum.

Baron. anno
310.

VI. Discamus amare paupertatem. En Dominum
IESUM absolutissimæ paupertatis sublimè fixum spe-
culum. Verè vir fuit videns paupertatem suam in virgâ in-
dignationis divinæ. In præsepi ponitur natus, è cruce
deponitur mortuus: vita reliqua omnis inter pauper-
tatis angustias exacta. Paupertas patiens, omnia tol-
ratur gravia in sui solatium trahit; his pascitur. Modò
ea vestem innocentie servet, ceteris vitæ commodis
carere, sui muneris esse judicat. Verè, quod Augusti-
nus dixit, *omnis philosophia magistra nobis inopia est.* Vera
paupertas ob Christum novit omnia detrimentum face-
re, & ut lutum spernere. Paupertatem Dei Filius sibi

Sextum.

Thren. c. 3.
vers. 1.

August. in
psal. 76.
Ad Phil. c. 3.
vers. 8.

I i spon-

sponsam elegit, ut nobis eam æstimatione suâ faceret pretiosam.

O mi amantissime IESV, tu verus es Elias, qui curru amoris igneo in altum subvectus, non pallium tantum, sed veites omnes, Corpus & Sanguinem nostro solatio reliquisti. Nos illi miseri sumus, qui ab Hierosolymis Hiericho descendentes, à latronibus spoliati & vulnerati, cataplasmate egerimus & vestibus. Et ò quoties sine nuptiali charitatis veste mensam tuam, & celeste convivium temeramus! Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua, ne nudus ambulet.

O mi suavissime IESV, tuis nos vestibus tegetu verus es Aaron, qui in monte vestibus suis nudatus obiit. Eleazar ejus filio sine paternæ vestis hereditatem subeunte. Nos filii contumaces & immorigeri, tuis tamen vestibus amicumur. Tu opulenter Booz, cujus pallio Ruth paupercula sese operit. Tu verus Joseph, qui polymitam virtutum omnium nuditati nostræ cõcedis. Annuntiorum rex diabolus castimonie togam

sedè præcidit variis illecebris. Tu mitissimus David tales verecundie unicam submittis. Filie Hierusalem super Saul sere, qui vestiebat vos cocino in deliciis, qui præbebat ornamenta aurea cultui vestro. Tu verè Domine IESV, Sanguinis tui cocino nos vestisti. †

Christum in Tiberio Imperatore Romam evocatum, Pilatus, ne à scribendo Casare duci jubereur, in consuetam Christi tunicam induit, & ita se stitit Casari. Tiberius asserexit, & omni furore posito humaniter eum excepit, remisitque non sine honore. Sed facti peccitens, velut ignavus egisset, Pontiam revocavit, non tamen minus benevolè præsentem habuit, sed tertium denique revocatum, & auxiliari tunicâ exutum, sententiâ capitali fulminavit. Ita Didacus Vega in Psalmis 3. penitentialem, conc. 1. mihi pag. 240. sed ex involucri fabulari evangetis verum: Quisquis iudicia Dei formidat, & Christi tunicâ involvitur, expende morientis tormenta, & ea noxiæ tuæ applica.

§. IV. De Crucis titulo, & quare scriptus.

UT orbis universus nôrit, quid hæc ad crucem auctio vanum exponat, more veteri cum inscriptione apposita est tabella. De qua Iohannes ista scripsit: Titulum autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. Egar autem scriptum: IESVS NAZARENUS REX IUDÆORUM. Et erat scriptum Hebraicè, Græcè & Latine. Videri possent hæc minuta, sed sicut de Domini vestimentis, ita etiam de hoc titulo Evangelistæ omnes scripserunt exquisitè. Matthæus & Marcus, imposuerunt super caput ejus, inquit, causam ipsius, quam aliquando præco patibulandi anteambulò proclamabat in viâ, vel ea tabulâ sine voce præferebatur, aut ipsi reo appendebatur, legentibus obvisis fatis locutura. Tribus linguis hic titulus scriptus fuerat, Hebræâ, Græcâ, Latina. Hebræâ, seu Syriacâ, suprema erat, Græcâ media, infima Latina, uti hodièque etiânum videre Romæ ad sanctæ Crucis. In hac inscriptione Pilatus ambitionis neutiquâ oblitus, idiomati Romano seu Latino infimum, hoc est, honoratissimû locum assignavit. Nam sicut in theatro locum innum, quem orchestram dicebant, Senatores occuparunt, ita in triclino locum ultimus Consul, in triumpho Imperatori debebatur. D Hæc stationis, accubitus, sessionis ratio fuit.

Idiomate triplici hunc titulum scripsit Pilatus morte Romano, quo decreta memoria posteritatis Græcè ac Latine fuerant scribenda. Hic Hebræum idioma necessariò jungendum, ut Hebræis, quorum pars maxima ad hoc spectaculum confluerat, non negaretur lectio. Arcanum Dei consilium erat, orbi universo hanc inscriptionem proponere legendam, ut ita mors Christi toto terrarum orbe didita publicaretur. Tribus linguis, ait Augustinus, tamquam tribus testibus titulus est approbatus. His tribus linguis nunc sacra fiunt. Hunc titulum Pilatus scribi iussit, atque hoc operæ, quod mihi probabilissimum, commisit Iudæo: tres namque versus isti tam Latini & Græci, quam Hebræi à dextrâ ad lævam scripti sunt, qui scribendi mos Hebræorum proprius. Sed scribæ manum Spiritus

divinus rexit, qui voluit, ut hæc scriptura triplex grandibus characteribus in tabellam buxeam incidere- retur. Tunc enim Iudæi religione, Græci sapientiâ, Romani potestate ac imperio excelebant, quo Deus significavit Christi crucifixi regnum per orbem propagandum: Omnis lingua cõstetur, quia Dominus IESVS Christus in gloriâ est Dei Patris. His linguis tribus utrumque Testamentum est scriptum, & vera religio ab Hebræis ad Græcos, ab his ad Romanos commigravit. Sed cause tituli scripti sunt ferè istæ.

I. Mos verus, mortis & supplicii causam vulgare, aut voce præconis, aut tabellâ grandioribus litteris exarata. Quintilianus paradigma subijcit. Ad crucem fixum: Servo danti venenum domino. Complura ejus rei sunt exempla: & etiânum mos Romæ, ut quilibet civis, nil deesse voluit ad speciem justis supplicii.

II. Chryostomus censet id à Pilato factum, ut vel hoc modo causam Christi æquam & bonam pronuntiare, simul etiam fugillaret Iudæos, perinde ac si iis in os opprobretur: En hoc honoris Regi vestro habitis, ita vestrum ipsi Messiam excipitis. Rex aut Christi innocentiam & Iudæorum invidiam Pontius satis perpexit, & publicè testari voluit, eam mortem probro esse Iudæis. Notarunt illi hoc in se scriptum, & ideo conquesti, Noli, ajuat, scribere, Rex Iudæorum, sed quia ipse dixit, Rex sum Iudæorum. Non est Rex noster, alioquin tu eum non crucifixisses, sed regnum & coronam ambi, idcirco eum cruce dignum censuimus. Vbi Rex noster venerit, alia rerum facies erit. Interea Romanum Cæsarem veneramus.

III. Quidquid spectaverit Pilatus, seu placere Romanis, seu Iudæos aut Christum irridere, Deus innocentia Filii, regiamq; dignitatem orbi statuit declarare. Non flagitium, sed gratia & Dei donum fuerat, Regè esse Iudæorum. Prædixit hoc Pfaltes: Ego autem constitutus sum Rex ab eo, super Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu. Rectissime quaesierunt Magi: Vbi est, qui natus est Rex Iudæorum? Ita Pater Filio arcum triumphale erexit, cum inscriptione, quæ Christi triumphatoris nomen, patriam, dignitatè, subditos proloqueretur. Victor Amalechitis erexit sibi Saul triumphalem fornecem, æquius Christus devictis omnibus inferorum copis.

IV. Admirabilis Pilati constantia, quâ dixit: Quod scripsi, scripsi. Ita vel ignorans vaticiniis exactissime sublevit, quem admodum ejus milites in partitione vestium Pilatus veluti puerulus erat abecedarius, vix litteras colligere doctus, cui divina providentia, quid scriberet, quid diceret, dictavit. Tribus Pfalms 57. 58. 59. hic titulus præfixus est: In finem ne disperdas Dauid in tituli inscriptione. Quod exponens Augustinus, Ergo, inquit, ne corrumpas. Optime & propheticè. Quandoquidem & Iudæi suggererunt tunc Pilato, & dixerunt: Noli scribere, Rex Iudæorum; sed scribe, quia ipse se dixit Regem Iudæorum. Et Pilatus: Quod scripsi, scripsi. Et impletum est, Ne corrumpas. Nec ipse solus Pfalmus habet hujusmodi inscriptionem, ut titulus non corrumpatur. Aliquot Pfalmi sic prænotati sunt, sed tamen in omnibus passio Domini præannuntiat. O ineffabilem vim divine operationis, etiam in cordibus ignorantium! Nonne occulta vox quædam Pilato, intus quodam, si dici potest, clamoroso silentio personabat, quod tunc ante in Psalmorum litteris prophetatum est: Ne corrumpas tituli inscriptionem. Ecce tituli inscriptionem non corrumpit, quod scripsit, scripsit. Sed etiam Pontifices, qui hoc corrumpi volebant, quid dicebant? Noli scribere Rex Iudæorum. Quid loquimini, insani, quid fieri contradicitis, quod mutare nullo pacto potestis? Numquid enim prophetæ non erit verum quia IESVS ait, Rex sum Iudæorum? Si corrumpi non potest quod Pilatus scripsit, corrumpi potest quod Veritas dixit? Nec minui hæc inscriptio, nec augeri vel litte-

Joan. c. 19. vs. 19. & 20. Marc. c. 15. Luc. c. 23.

Cur triplici idiomate hic titulus scriptus.

August. in Psalm. 55.